

תחבורה

הגומחה לא חידש

מאז קמה מדינת ישראל, חלו כמעט כל משרדי הממשלה בקדחת עונתית: הבאת מומחים מחוץ לארץ.

היתה זו מחלה שבאופנה, שפשטה על גופו של החולה מדי היתכחו כי גלגלי משרדיו אינם נעים קדימה. פתרון של שאלות כלכליות, משקיות, וכספיות, עמדו לפנע מחוץ לתחום של טראסט המוחות המקומי. עצור חיהם של ראשי האגפים ליעול העבודה נש-ארו בתיק עבה ומהודר, לא זכו לאהדה רבה. ביתר בטחון, ירדו בלוד בזה אחר זה, כמה גברים צעודי עניבות סרפר, מלחי מוכיית חגיגות, ששמו את פעמיהם אל בתי המלון ההודיים, בילו על חשבון המדינה כמה שבו עות, הגישו לבסוף דו"חיים אחדים. דו"חיים אלה לא חידשו, לרוכ, דבר, נכתבו ברוח התנאים הקשורים בארץ מוצאו של היועץ, הונחו לבסוף בתיק עבה ומהודר אחר. מומחי רדיו, כלכלה ומשק נופפו שלום רחב, עזבו את הארץ לאחר מסיבות סרידה נאות. כך היה המצב גם בשטח התחבורה.

במשך שנים היו העניינים יגעים בשטח זה, כבישים צרים, תחנות שלא במקומן וקר אופרטיבי האוטובוסים גרמו לכאב ראש גי דול, היה בעיות שדרשו את פתרון המדי. מומחי משטרת התנועה, שהציעו כמה דרכים לשיפור התחבורה, מצאו, כי אינם בודדים במערכת. לצידם ישבו נציגי המפקח על ה-תעבורה בדרכים, אגף במשרד התחבורה ש-לא הצדיק מעולם את קיומו.

גאון חרש. כאשר עמדה על הפיק, לפני שנה וחצי, שאלת התנועה בתל-אביב, הגיש למטה הראשי של המשטרה, יהודה גיא (31), ראשה תמיר הקומה ונאה המראה של מחלקת תנועה, כמה הצעות לשיפור המצב. גיא, שהיה צעין הנודסה בצבא הבריטי, היה בקיא בבעיות התנועה וידע את תנאי הארץ על בוריים, הציע, בעזרת מומחיו, כמה צע-דים מעשיים. אולם כמו בעבר, לא הסתפקה עיריית תל-אביב בכוחות המקומיים, החליטה להביא לארץ מומחה תחבורה מחוץ לארץ. מיכאל בר, המפקח על התעבורה בדרכים, שבילה כמה שבועות בהולנד, הכיר שם את ליאו כהן, עוזר המפקח הכללי לעניני הת-נועה של אמסטרדם. הוא המליץ עליו מיד. מומחי התנועה של העירייה, שכריב תוש-בי הארץ, התלהבו מכל אישיות חוץ. קיבלו מיד את הצעה. תקוותם היתה גדולה: מומי

את דעתו השלילית על שוטרי התנועה. ו-זאת למרות שלא החליף אף מלה אחת עם גיא, האחראי להם. במונחית עם ידידה. עד מהרה התברר כי הדו"ח היה חסר ערך לאור המציאות ה-ישראלית. דרישותיו של כהן לגייס למשטרת התנועה צעירים בעלי השכלה תיכונית, תכ-ניתו להרוס מבנים ורחובות, נראו מניחכות לכל מי שידע חשבון ישראלי ומצב הקופה היה ידוע לו.

לאחר שובו של כהן להולנד, לא יצחק לו מולו. לאחר שנסע עם ידידתו בכמונית משטרתית, עצר אותו קצין גבוה, הזמינו אל המפקח הכללי. תוצאת השיחה: כהן פרש ממשטרת התנועה ההולנדית.

עתונות

וכתתו עטיהם לאגרופים

במשך תקופה ארוכה שררו יחסים מתו-חים בין שני אנשי עתון הערב ידיעות א-ח-רונות. זאב אלתגר ושבתאי פורטוני. אל-תגרי, שהיה כתבו הציבורי של העתון, ניצל לא פעם את קשריו הרבים, מילא כמה טורי משפט ופצע. לגבי פורטוני, שהיה כתבו הפלילי של העתון, נראה הדבר כחדייה ל-תחומי עבודתו שלו. החבית המלאה חמרי נפץ התפוצצה ה-שבוע, כאשר עלתה מחתרת הקנאים אל ה-

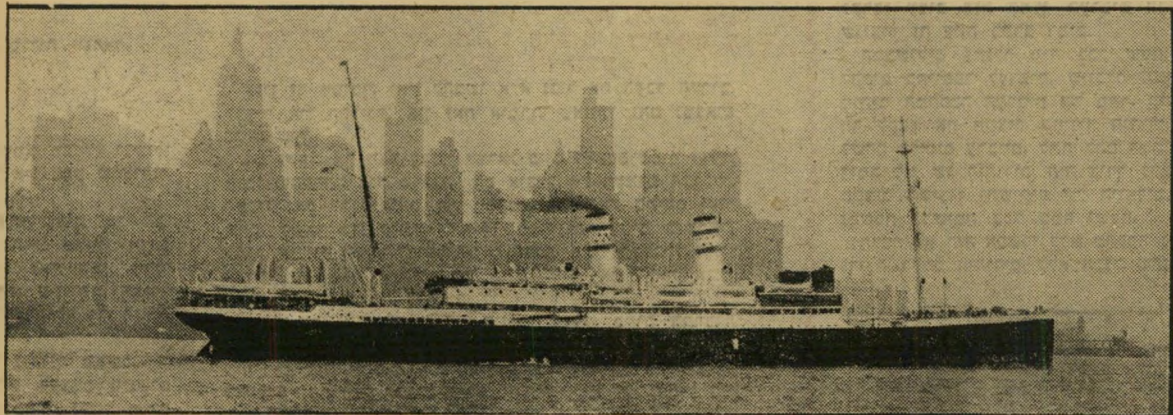

משוררת חיה קאופמן הפוסק: ב. גי.

כתורת הראשיות. אלתגר לא יכול להת-אפק עוד, הביא למערכת כמה ידיעות ש-פורסמו מיד, כנראה מתוך הסברה המתק-בלת על הדעה, שתחרות מעלה תמיד את רמת העתון. פורטוני, שעבד גם ככתב הבוקר, עבר על הענין בזעף של שתיקה. אולם כאשר פגש את אלתגר על מדרגת מועדון אגודת העתונאים, לאחר שהלה חזר משליחות עתונאית מחוץ לעיר, סיפר לו כי יש לו "סקופ", השיב לו פורטוני כי ה- "סקופ" הוא שלו וכי הוא אשר שכנע את יהודה מוזס, מזכיר המערכת, לשלוח כתב

הה-חוק, אף אם הוא יהודי, צריך להיות גאון אם הגיע למעמד שהגיע אליו כהן. כהן הופיע, אוכסן במלון אדמונד, גרם ל-הוצאות ניכרות, הגיש לבסוף, דו"ח שלא חידש מאומה. הוא הציע לבנות מנהרות הולכי רגל, להרוס כליל את שוק הכרמל, להרחיב את הכבישים הצרים. היתה זו חזרה על מה ש-דרשו עשרות מומחים מקומיים לפניו. כל ההצעות נדחו בזמנן בגלל חוסר תקציב. כהן רשם עוד עשרות הצעות, כולו חזרו על הצעות מומחים מקומיים, הכיע לבסוף

נברשת השמל ליד אחד השולחנות. משה זילבר, אחד ממסובי אותו שולחן, הגיש תביעה לפיצויים בסך 3000 ל"י, נגד בעלי המלון, כיוון שנפצע באחת מאצבעותיו, דבר שגרם לו ל"אבדן כושר פעולה, להפס-דים ולגזקים". בבית המשפט טען אחד ממנהלי המלון כי את המנורות התקינה חברה ידועה ואחראית, וכי הוא אינו משער כי היא היתה עלולה ליסול מעצמה. עורך דינו ביקש מהשופט

ירושלים בניוירק. תמונה מרהיבה של האניה העברית היפה בנהר הודוסון, על רקע גורדי-שחקים הניוירוקיים. האניה התקבלה באהדה רבה בחוגי התורמים הנדיבים

לשמוע גם את עדותו של השותף השני, שהיתה בעיניו חשובה ביותר. "העד באנגליה", השיב עורך הדין. "אילב היום אשלח לו מברק שיבוא מיד."

פקח פרקליטו של זילבר את עיניו לרחחה, פנה אל השופט:

"הוא יוציא כמה מאות לירות אנגליות כדי להופיע כאן לעשר דקות? הרי זה כמ-עט אותו הסכום ששולחי דורש מכנו. מוטב שישלח את דמי הכרטיס, וימשיך לבלות בלונדון."

השופט הרהר קצת, החליט לתת לעז ש-הות של שבוע לבוא ולהעיד.

דרכי אדם

השם הטוב

המ. צ. עמד עמידה גאה ושחצנית במני השופט. בטוח שמשפטו יתניים בהמלת כא-סר או התראה, לכל היותר. אך דעתו של ה-שופט היתה שונה לגמרי: על מ. צ. לדעת לנהוג בצבור, ולא להפריע לשוטר במילוי תפקידו. לפיכך, הסביר לגאשם כי העונש המינימלי הוא שבועיים מאסר.

"אדוני השופט, מה יהא על הכבוד שלי ושמי הטוב, אם אשב שבועיים בבית הסו-הר עם גנבים ורוצחים?" שאל המ. צ. שהש-חלשות העניינים החלה לא לשאת חן בעיניו.

השופט, שלא הפץ בקלקול שמו הטוב של הנאשם, דן אותו לחודש מאסר בבית כלא צבאי.

"אבל אדוני השופט, הרי אמרת שביעיים", אמר המ. צ. הנודהם.

"שמע, בחור, אני הייתי בצבא, ואני יו-דע בדיוק מי הם היודים שלך שאצלם תשב. על כן, שמח בחלקך על מאסר זה, שלא יהיה קשה ביותר, ואל תתמקח אתי."

מאושש ובוטח בעצמו יצא המ. צ. אחרי השוטר, שעמד למסרו לידידיו הסוהרים ה-צבאיים.

הארץ

בין קהל הנאשמים באולם נראה ח-כהן, היועץ המשפטי. (הארץ) דוד אפל, מגדל-אשקלון שבא להאשים את עצמו? ...נסה לחצות את הכביש כעכו, מאי חורי סטובוס. (על המשמר) עוזי ויזנמל, בני-ברק ומה קרה? ימי המשבר היו בעורכי המדינה. (הארץ) צלה ויסברג, ראשון לציון והעתונות בעוכריה.

למקום המתאים. "מה הרעש?" אלתגר לא התאפק, חי-לק לחברו למקצוע המלומה בפניו, בעוד פורטוני, החלש ממנו בגופו, הסתפק בק-ריאות גנאי. קהל סקרנים גדול נאסף במקום, ראה את פורטוני מנצל הודמנות נותה, מכ-בד את אלתגר בבעיטה הגונה. את התגרה המקצועית הפסיקו כמה עתו-נאים שהיו אותה שעה במועדון, סתבו את אלתגר פנימה, סגרו את הדלת והשאירו

את פורטוני בחוץ. אולם הפרשה עדיין לא נסתיימה. יושב ראש האגודה, יוסף הפסמן, ומוכירה משה רון, החליטו לשלול מאלתגר את חברותו, הזכירו כמה תקריות אחרות שהיה מעורב בהן בעבר.

אלתגר רתח, האשים את הפסמן, עורך הבוקר, ביחס אוהד לא צודק אל עובד מע-רכתו פורטוני, הוסיף לאחר מכן להצדקתו: "מה הרעש? גם בבתי הנבחרים מאירופה יש לפעמים מכות". לאחר מכן נרנע, וב-השפעת ועד עובדי עתונו, ומוס עצמי, שלח מכתב התנצלות לפורטוני. גזר הדין נגדו בוטל אך הוא קיבל אזהרה אחרונה: להת-נהג להבא כעתונאי טוב, להשתמש בעט-ולא באגרוף.

משפט

אפילו לא בדלתיים סגורות

אורחים רבים בישראל נחרדו שוב, בש-בוע שעבר, בקוראם בעתונים על מאורע שאחיהם פרשונו כפגיעה נוספת בחריות הדמוקרטיות בארץ. בין האורחים שהמאורע לא נשאה חן ביותר מלפניהם, היה גם ה-שופט העליון משה זילבר, שאמר: "לפנינו שאלה רבת חשיבות... בטחון המדינה מזה וחופש התנועה של האזרח מזה... ברור ונע-לה מכל ספק כי עניני הבטחון במדינה קוד-מים לכל. השאלה היא רק, אם המשיבים יצאו ידי חובתם (בסרובם לתת הסבר מטע-מים בטחוניים)."

דברים אלה נאמרו על ידי השופט בעת שקרא את החלטתו בדבר בקשת צו על תנאי שהוגשה לבית הדין העליון על ידי המשו-ררת חיה קאופמן כנגד מנהל מחלקת העלית של משרד הפנים.

חיה קאופמן, ילידת ברית המועצות, גבוי-הת קומה, שחרחרת, לשעבר חברת מפ"ם, עתה אחת מסייעתו של ד"ר סנה, הוונגה ל-ועידת הנשים הדימוקרטיות בקופנהאגן. שר הפנים סרב לתת למשוררת היתר יציאה, והיא בקשה מבית הדין לצוות על השר ל-בוא ולנמק את הסירוב.

כאשר בא יהושי שי, מנהל מחלקת הע-ליה, לתת את הנימוקים, לא הרבה בדברים, אמר רק כי מתן היתר היציאה לחיה קאופ-מן "עשוי לפגוע בטובת המדינה."

כדי לחזק את דבריו, הגיש שי איגרת מאת שר הבטחון, המאשרת את עמדתו. בית ה-משפט גאלק, לפי החוק, להאמין לבי גי. כי אכן ישנם טעמים בטחוניים אשר אין לג-לותם אמילו לשופטי בית הדין העליון, אפי-לו לא ברלתיים סגורות. נראה כי הפוסק האחרון לגבי חרותו של כל אזרח בישראל הוא עתה בי. גי.

כרטיס נסיעה ופיצויים

באולם המהודר של בית מלון הירקון, תל-אביב, נפלה, באחד הימים לפני חדישיים,